

“วรวิทย์ ต้นวุฒิบันทิต”

ปราชญ์ดาราศาสตร์แห่งเมืองแปดริ้ว

FB : Narit สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ เขียน-ภาพ

เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2565

คุณวรวิทย์ ต้นวุฒิบันทิต เกิดในครอบครัวชาวบ้านธรรมดาที่มีอาชีพค้าขาย ได้รับการศึกษาเบื้องต้นในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แต่ด้วยความหลงใหลอย่างยิ่งในด้านดาราศาสตร์ ทำให้ท่านไม่เคยหยุดศึกษาเรียนรู้ จนเกิดความเชี่ยวชาญในด้านดวงดาว การถ่ายภาพดาราศาสตร์ การประดิษฐ์กล้องโทรทรรศน์ อุปกรณ์สังเกตการณ์ทางดาราศาสตร์ รวมทั้งการสร้าง “**หอดูดาวบันทิต**” ที่เป็นหอดูดาวของท่านเอง ความมุ่งมั่นตั้งใจในการเรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้ทางด้านดาราศาสตร์ของท่านนั้น เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน ส่งผลให้ในปี พ.ศ. 2545 สภาวัฒนธรรม อ. แปลงยาว ได้มอบเกียรติบัตร **ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ปราชญ์ชาวบ้าน)** เพื่อเชิดชูเกียรติในด้านดาราศาสตร์ และในปี พ.ศ. 2549 ได้รับปริญญามหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์ อีกทั้งยังได้รับโอกาสที่ยิ่งใหญ่ในการถวายงานด้านดาราศาสตร์แก่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสดาวหาง “**เฮียกูดากะ**” มาเยือนโลกและโอกาสอื่น ๆ ทั้งเป็นการส่วนพระองค์และเป็นทางการอย่างต่อเนื่อง เมื่อเกิดปรากฏการณ์ทางดาราศาสตร์

จากปราชญ์ชาวบ้านผู้รักการดูดาว คุณวรวิทย์ ต้นวุฒิบันทิต มีส่วนสำคัญยิ่ง ในการผลักดันให้เกิดหอดูดาวภูมิภาคสำหรับประชาชน อันนำมาสู่การก่อสร้างหอดูดาวภูมิภาคแห่งอื่น ๆ ในสังกัดสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติตามมา และมีบทบาทด้านการบริหารจัดการหอดูดาวเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา ฉะเชิงเทรา อาทิเชิญผู้มีจิตอาสาสมัครก่อตั้งมูลนิธิสันติธรรมมาศระดมทุนสำหรับดูแลสวนพฤกษศาสตร์สันติธรรมมาศภายในหอดูดาว เป็นต้น

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา คุณวรวิทย์ ต้นวุฒิบันทิต ดำรงตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับดาราศาสตร์ ได้แก่ ตำแหน่งเป็น**กรรมการบริหารสมาคมดาราศาสตร์ไทย** ใน ปี พ.ศ. 2540 - 2546 และ อีกทั้งยังเคยเป็น **ที่ปรึกษาให้กับสมาคมดาราศาสตร์ไทย** ด้วยตำแหน่งสุดท้ายที่เกี่ยวข้องกับดาราศาสตร์ คือ **ที่ปรึกษาหอดูดาวเฉลิมพระเกียรติ 7 รอบ พระชนมพรรษา ฉะเชิงเทรา** สถาบันวิจัยดาราศาสตร์ แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

การจากไปของ คุณวรวิทย์ ต้นวุฒิบันทิต จึงนับเป็นการสูญเสียบุคลากรด้านดาราศาสตร์ที่สำคัญอีกท่านหนึ่งของไทย คุณงามความดีจากสิ่งที่ท่านได้ทุ่มเททำมาตลอดช่วงชีวิตจะกลายเป็นความระลึกถึงประหนึ่งว่าท่านยังคงมีชีวิตอยู่ในใจของผู้ที่รักในดาราศาสตร์ และแม้จะสิ้นแสงดวงดาวที่คอยผลักดันและถ่ายทอดความรู้ดาราศาสตร์ แต่ท่านจะยังคงเป็นแสงดาวแห่งศรัทธาส่องสว่างสู่คนรุ่นหลังต่อไป

ภาพ : "ดาวหางกับเด็กเลี้ยงควาย" โดย คุณวรวิทย์ ต้นวุฒิบันทิต

บันทึกเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2540 เวลา 19.00 น. ณ บ้านหนองงูเหลือม อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี วัดอุททองฟ้าในภาพคือ "ดาวหางเฮล-บอปป์" เป็นดาวหางที่มีนิวเคลียสขนาดใหญ่มาก มีเส้นผ่านศูนย์กลางถึง 40 กิโลเมตร นับว่าเป็นดาวหางที่มีขนาดใหญ่ที่สุดดวงหนึ่งในนักดาราศาสตร์รู้จัก เมื่อดาวหางโคจรเข้าใกล้ดวงอาทิตย์มากขึ้นเรื่อย ๆ ความสว่างก็จะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเนื่องจากองค์ประกอบต่าง ๆ ภายในนิวเคลียสได้รับความร้อนจากดวงอาทิตย์และระเหิดออกมาในรูปของฝุ่นและแก๊สทำให้สะท้อนแสงจากดวงอาทิตย์ได้ดียิ่งขึ้นจนสามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า